

БЕЗ ВЕРБИ І КАЛИНИ НЕМА УКРАЇНИ

*Сценарії виховних заходів
1-4 класи*

*Упорядкування
Фіцай-Корсак М.М.*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 371.32
ББК 74.200
Б 39

Рецензент:
професор
Л. Афанасьєва

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(лист №1/11-859 від 21.03.2001 р.)

Б39 **Без верби і калини нема України** : сценарії виховних заходів :
1-4 класи / упорядкування М.М. Фіцай-Корсак. — Тернопіль :
Навчальна книга — Богдан, 2014. — 88 с.

ISBN 978-966-10-3751-8

У посібнику запропоновано виховні заходи для учнів початкових класів. Сценарії свят апробовані у практичній роботі. При проведенні цих нестандартних заходів учні навчаються декламувати вірші, співати пісні, інсценізувати діалоги, танцювати.

Для вчителів початкових класів, вихователів груп продовженого дня.

УДК 371.32
ББК 74.200

Навчальне видання

**БЕЗ ВЕРБИ І КАЛИНИ НЕМА УКРАЇНИ
СЦЕНАРІЇ ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ**

1-4 класи

Упорядкування

ФІЦАЙ-КОРСАК Мар'яни Михайлівни

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Марія Мигаль*

Художник *Володимир Басалига*

Комп'ютерна верстка *Людмили Гумен*

Підписано до друку 15.06.2013. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times. Умовн. друк. арк. 5,12. Умовн. фарбо-відб. 5,12.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48

office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-3751-8

© Навчальна книга — Богдан, 2014

Перший раз у перший клас!

Мета. Розвивати інтерес до знань, до прекрасного; виховувати повагу до вчителів, однокласників, друзів.

Вчитель. Шановні гості, батьки, учні! Вітаю вас з початком навчального року. Перше вересня — особливий день для першокласників. Вони прийшли до храму науки — до школи. Школа — це цілий світ. Світ книжок, школярів, вчителів, які розкривають таємниці наук. У школі навчають не тільки читати, писати, рахувати, мислити — тут вчать жити. В народі кажуть: «Пташка красна своїм пір'ям, а людина — знаннями». Здобуйте знання — учіться! Щастя вам.

1. Так сонячно, ясно довкола,
і тануть хмаринки вгорі,
до школи, до школи,
сьогодні ідуть школярі!
2. Жовтіє листя на тополі,
летять у синяві хмарки.
Відкриті навстіж двері в школі —
ідуть до школи першачки.
3. З гілок тополь злітає листя,
кружляє й падає до ніг.
Уперше діти урочисто
переступають цей поріг.
4. Все навкруг сміється,
все навкруг співає,
день такий знаменний
раз в житті буває!
5. В клас новий, як в нове місто,
ми приходим залюбки,
плем'я нових фантазерів,
шукачі й мандрівники.

ПІСНЯ ПЕРШОКЛАСНИКА

Натхненно

Слова та музика Н. Май

Пер-ший раз у пер-ший клас ми йде-мо о - хо - че,
пер-шим дзво - ни - ком для нас про-дзве-нів дзві-но - чок,
і смі - сть - ся в не - бе - сах сон-це, як ні - ко - ли,
в ма - ми сльо-зи на о - чях - я і - ду до шко - ли.
А у шко - лі, а у шко - лі є ве - сел - ка ко - льо - ро - ва,
і най - кра - ща в ці - лім сві - ті пер - ша вчи - тель - ка мо - я.
А у шко - лі, а у шко - лі не су - му - єм ми ні - ко - ли,
бо у - чо - ра до-шкіль-ня - та, а те-пер од - на сі - м'я.

Перший раз у перший клас ми йдемо охоче,
першим дзвоником для нас продзвенів дзвіночок.
І сміється в небесах сонце, як ніколи,
в мами сльози на очах — я їду до школи. (Двічі)

Приспів:

А у школі, а у школі є веселка кольорова,
і найкраща в цілм світі — перша вчителька моя.

щоб на неї поглядіти.
За намисто кожен — смик,
тай укине на язик. (Калина)

Вчитель. Безліч прислів'їв і приказок, загадок, примовлянь, повір'їв присвячено улюбленому дереву.

- Убралась в біле плаття, як калина в білий цвіт.
- Україна, мов калина.
- Який куш, така й калина, яка мати, така й дитина.
- У лузі калина з квіточками, неначе матуся з діточками.
- Росте високо, горить багряно, ягоди червоні сонця повні.
- Зацвіла в долині струнка і красива. Цвіте, розростається, як називається?
- У вінку зеленолистім, у червоному намисті видивляється у воду на свою хорошу вроду.
- Щоки червоні, як кетяги калинові.

Учень. Ой, калино, дівчино вродлива,
мов казкова фея чарівна,
ждеш своє кохання край села,
бо цвіте твоя пора щаслива
під крилом весняного тепла.

ПРИ ДОЛИНІ КУЩ КАЛИНИ

Повільно

Слова та музика **Народні**

The musical score is written in G minor (three flats) and 2/4 time. It consists of three staves of music. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the first two lines of the song. The second staff contains the next two lines, with a repeat sign at the end. The third staff contains the final line of the song, also ending with a repeat sign.

При до - ли - ні куш ка - ли - ни
на - хи - лив - ся до во - ди. Ти ска - жи, ска -
- жи ка - ли - но, як по - па - ла ти сю - ди.

При долині куш калини
нахилився до води.

— Ти скажи, скажи, калино,
як попала ти сюди?

— Якось ранньою весною
козак бравий прискакав.
Милувався довго мною,
а тоді з собою взяв.

Він хотів мене, калину,
посадить в своїм саду.
Не довів і в полі кинув,
думав, що я пропаду.

Я ж за землю ухопилась,
стала на ноги свої.
І навіки оселилась,
де вода і солон'ї.

Вчитель. Калина — це пам'ять про матір, найдорожчу у світі людину.

Мамина калина росте біля хати —
сюди прилітає зозуля кувати.

Калина — це пам'ять про тих, хто не повернувся з боїв. Разом з рідними сумує калина.

Учень. Опустила кетяги калина,
вся в зажурі, краще б не цвісти,
хто її чекав, вже не прилине,
вже йому до неї не прийти.

Вчитель. У народі кажуть: любуйся калиною, коли цвіте, а дитиною — коли росте. Часто матері колихали своїх маленьких діток, сидячи під калиною, і наспівували коліскових пісень.

Учениця. Осінь знов до нас прийшла у село і в місто
і калину одягла в червоне намисто.
Ми біля калиноньки в дружнім колі стали,
пісеньку осінню ніжно заспівали.
Вже не гріє сонечко, спів пташок не лине,
тільки усміхаються ягідки калини.
Спи, дитино, бо покину,

Вчитель. Любіть усім серцем свою рідну мову. Вона наша гордість. Не цурайтесь нашої співучої мови. Не соромтесь нею говорити.

Послухайте, як говорить про мову поет:

Ніжна, мила, світанкова,
ясна, чиста, колискова,
мелодійна, дзвінкотюча,
дивна, радісна, співуча,
лагідна, жива, казкова,
красна, чарівна, шовкова,
найдорожча, добра, власна,
мудра, сонячна, прекрасна,
солов'їна, барвінкова —
українська наша мова!

Учень. Мова — то чиста криниця,
де б'є, мов сльоза, джерело,
мова — це наша світлиця,
вона, як добірне зерно.

Учениця. Мова — усміхнена квітка,
радісна, весела, дзвінка.
Гарна, як небо улітку,
ніжна, як пісня струмка.

Учень. Мова — краса спілкування,
мова — як сонце ясне,
мова — то предків надбання,
мова — багатство моє.

Учениця. Не цурайтесь мови, люди,
рідного джерельця,
хай вона струмочком буде,
хай дійде до серця.

Учень. Не цурайтесь люди, мови,
не цурайтесь роду.
Як зачухне рідне слово, —
не буде народу!

- Учениця.** Єднаймося ж, люди, у дружній родині,
бо ж ми – українського роду.
Хай злагода буде у нашій країні,
добробут і щастя народу!
- Учень.** Обіцяєм: рідну мову –
і співучу, й барвінкову –
будем завжди шанувати,
що почули – пам'ятати.
Ти – як зірка світанкова,
українська наша мово!
- Мова.** До побачення вам, люди,
будьте всі здорові.
І слова чарівні всюди
ви вживайте в мові.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Слова **Н. Янчук**

Музика **В. Климяк**

Українська мово, мова барвінкова,
у лузі запашная квітка польова,
поруч ти зі мною чаруєш красою,
у серцях гарячих ти жива.
Мово пустотлива, дзвінка і грайлива,
мелодійна, легка, сонячна і проста,
веселково-ніжна і в мороз не сніжна,
ти лікуєш серце і уста.

Приспів:

Мово лебедина, ти одна-єдина,
ти як соловейка пісня у гаю.
Мова калинова, дивна, загадкова,
рідну свою мову я люблю.

Українська мово, лагідна, святкова,
будеш ти з народом завжди навіки,
тож шануймо мову, бережімо мову,
що дали навіки нам батьки.

Вчитель. Завершується наше заняття. Сподіваюся, що ваших сердець торкнулися слова про багатство, красу й мелодійність української мови, мови, якою ми розмовляємо, думаємо, без якої не мислимо свого існування як держава й народ.

(Звучить пісня «Зелене жито».)

Використана література

1. Барвінок: вірші, оповідання, казки, нариси. для мол. шк. віку. / Упоряд. Б.І. Кравченко; передм. А.І. Давидова; худ. оформл. О.О. Міхнушова. — К.: Веселка, 1985. — 200 с.; іл.
2. Веселий струмочок: хрестоматія для позакласного читання. 4 клас / Упоряд. Л.О. Гребенькова. — Харків: «Ранок—НТ», 2008. — 160 с.
3. Весняночка. 36. творів для самост. читання: для мол. шк. віку. / Художн. В.А. Дунаєва. — К.: Лелека, 2001. — 256 с.; іл.
4. Джерельце. Вірші, казки, оповідання: хрестоматія для позакласного читання. — Харків: Торнадо, 2003. — 288 с.; іл.
5. Зелене Око. 1001 вірш. Антологія української поезії для дітей. / Упоряд., передм., довідки про авт. І. Лучука. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2008. — 656 с.
6. Івасьо Н.С., Коструба С.С., Коструба Т.М. Перлина: навчальний посібник з природознавства для 4(3) класу. — К.: Навчальна книга, 2001. — 167 с.
7. Івасьо Н.С. та ін. Дивосвіт: навч. посіб. з природознавства для 3(2) класу. — К.: Навчальна книга, 2001. — 167 с.
8. Івасьо Н.С. та ін. Живиця: навч. посіб. з природознавства для 2 класу. — К.: Навчальна книга, 2001. — 136 с.
9. Каніщенко А.П. Світлинки: поурочна читанка для 4(3) класу. Частина перша. — К.: Освіта, 1997. — 208 с.
10. Моїй матері: двісті віршів для дітей / Упорядкування Г. Кирпи. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2011. — 128 с.
11. Ручеек: сб. худож. произведений. / Сост.: Н.Ф. Скрипченко, А.Я. Савченко. — 3-е изд. — К.: Рад шк., 1985. — 256 с.
12. Скуратівський В.Т. Український рік: розповіді. / Іл. Є.В. Попова. — К.: Веселка, 1996. — 238 с.; іл.
13. Українське довкілля: читанка. — К.: Смолоскип, 2001. — 536 с.
14. Українські свята: ілюстрований посібник / Упоряд. Л.С. Стецько. — Львів: Видавничий дім «Панорама», 2003. — 268 с.; іл.
15. Цимбалюк В.І., Жайворонок В.В., Соколовська А.П. Світлиця: навч. посіб. з українознавства для 1 класу. — К.: Педагогічна думка, 2001. — 208 с.
16. Чумарна М. Королівство мови. — Львів: Тріада Плюс, 2013. — 120 с.